

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

7^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 17 Ιανουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Αλίκη Μαρκάκη, Πρόεδρος, Δημήτριος-Γεώργιος Πατσίκας, Εισηγητής και Μέλος και Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 09.12.2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1808/11.12.2024 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα-ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία «...», που εδρεύει στην ..., οδός ... (εφεξής, «ο προσφεύγων»),

ΚΑΤΑ του ..., που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «η αναθέτουσα αρχή») και

του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής, «ο παρεμβαίνων» ή «ο οριστικός ανάδοχος»), ο οποίος άσκησε την από2024 παρέμβασή του κατά της προσφυγής.

Με την εν λόγω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της με αριθμό .../2024 απόφασης της δημοτικής επιτροπής της αναθέτουσας αρχής (ληφθείσας κατά την ...^η συνεδρίαση της2024) (εφεξής, «η προσβαλλόμενη»), κατά το σκέλος της οποίας εγκρίθηκε το από2024 πρακτικό κατακύρωσης οικονομικών φορέων του ... του ... της αναθέτουσας αρχής, δυνάμει του οποίου αναδείχθηκε, μεταξύ άλλων, οριστικός ανάδοχος των Τμημάτων 8 και 9 του διαγωνισμού ο παρεμβαίνων. Στην εν λόγω απόφαση ενσωματώνεται και η με αριθμό .../2024 απόφαση της δημοτικής επιτροπής της αναθέτουσας αρχής (ληφθείσα κατά τη ...^η συνεδρίαση της2024), κατά το σκέλος της οποίας εγκρίθηκαν τα από2024 και2024 πρακτικά τεχνικών και οικονομικών προσφορών του ως άνω γνωμοδοτικού οργάνου, δυνάμει των οποίων, μεταξύ άλλων, είχε γίνει δεκτή η προσφορά του παρεμβαίνοντος και είχε ανακηρυχθεί αυτός προσωρινός ανάδοχος των προαναφερθέντων τμημάτων του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή Δημήτριο-Γεώργιο Πατσίκα.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά το Νόμο.

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε από τον προσφεύγοντα το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 2.184,00 ευρώ (βλ. το με αριθμό ... υπό την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).
2. Επειδή, η προσβαλλόμενη εκδόθηκε στο πλαίσιο της με αριθ. πρωτ. .../2024 και α/α συστήματος ΕΣΗΔΗΣ ... διακήρυξης (εφεξής, «η διακήρυξη»), με την οποία προκηρύχθηκε από την αναθέτουσα αρχή ηλεκτρονικός, διεθνής, ανοικτός, δημόσιος, μειοδοτικός διαγωνισμός για την ... για τις ανάγκες ... συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης ...€ πλέον ΦΠΑ 13% ύψους ...€ (εφεξής, «ο διαγωνισμός»), η δε σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι τμήματα: ΤΜΗΜΑ 1 «...», ΤΜΗΜΑ 2 «...», ΤΜΗΜΑ 3 «...», ΤΜΗΜΑ 4 «...», ΤΜΗΜΑ 5 «...», ΤΜΗΜΑ 6 «...», ΤΜΗΜΑ 7 «...», ΤΜΗΜΑ 8 «...», ΤΜΗΜΑ 9 «...» και ΤΜΗΜΑ 10 «...», αντίστοιχα. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής για το σύνολο των ειδών του εκάστοτε τμήματος ως προς τα είδη των Τμημάτων 1, 2, 7 και 10 και βάσει του υψηλότερου ποσοστού έκπτωσης επί της νόμιμα διαμορφούμενης κάθε φορά μέσης τιμής λιανικής πώλησης για το σύνολο των ειδών του εκάστοτε τμήματος ως προς τα είδη των Τμημάτων 3, 4, 5, 6, 8 και 9, αντίστοιχα, ενώ οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς πρέπει να υποβάλλουν προσφορά για ένα ή περισσότερα τμήματα και πάντως για το σύνολο των ειδών του εκάστοτε τμήματος. Η διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις2024 με ΑΔΑΜ
3. Επειδή, ο διαγωνισμός ενόψει του αντικείμενου της σύμβασης (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας του χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 και η ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή.
4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις2024, η δε προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα στις 09.12.2024 από τον προσφεύγοντα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 361 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 39/2017, με τη χρήση του

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ως άνω π.δ. Με την ενσωματωμένη στην προσβαλλόμενη με αριθμό .../2024 απόφαση της δημοτικής επιτροπής της αναθέτουσας αρχής (ληφθείσα κατά τη ...^η συνεδρίαση της2024), επικυρώθηκαν τα από2024 και2024 πρακτικά τεχνικών και οικονομικών προσφορών της επιτροπής διαγωνισμού, δυνάμει των οποίων ο προσφεύγων κατετάγη δεύτερος κατά σειρά μειοδότης με ποσοστό έκπτωσης 22,80%, ενώ ο παρεμβαίνων κατετάγη πρώτος κατά σειρά μειοδότης με ποσοστό έκπτωσης 24,27% και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης ως προς το Τμήμα 8 του διαγωνισμού, συγχρόνως δε ο προσφεύγων κατετάγη δεύτερος κατά σειρά μειοδότης με ποσοστό έκπτωσης 22,70%, ενώ ο παρεμβαίνων κατετάγη πρώτος κατά σειρά μειοδότης με ποσοστό έκπτωσης 23,28% και αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος της σύμβασης ως προς το Τμήμα 9 του διαγωνισμού, αντίστοιχα. Ακολούθως με την προσβαλλόμενη, στην οποία ενσωματώνεται η ως άνω απόφαση, έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που προσκόμισε ο παρεμβαίνων και ανακηρύχθηκε αυτός οριστικός ανάδοχος των Τμημάτων 8 και 9 της σύμβασης. Συνεπώς, ο προσφεύγων ασκεί την υπό κρίση προσφυγή έχοντας έννομο συμφέρον προς τούτο και νομίμως στρέφεται εναντίον της προσβαλλόμενης, προβάλλοντας λόγους απόρριψης της προσφοράς του παρεμβαίνοντος και των δικαιολογητικών κατακύρωσης που προσκόμισε, επιδιώκοντας ευλόγως να ανατεθεί η σύμβαση σε αυτόν.

5. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή στις 10.12.2024 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 39/2017. Ακολούθως, ασκήθηκε η από2024 παρέμβαση του οριστικού αναδόχου, που τυγχάνει εμπρόθεσμη κατ' άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και άρθρο 7 του π.δ. 39/2017, είναι δε και εν γένει παραδεκτή. Ειδικότερα, ο παρεμβαίνων νομίμως ασκεί την παρέμβασή του κατά της ως άνω προσφυγής και υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης, ζητώντας να απορριφθεί η εναντίον του προσφυγή κατά το μέρος της οποίας ο προσφεύγων βάλλει κατά της αποδοχής αφενός της προσφοράς του, δυνάμει της ενσωματωμένης στην προσβαλλόμενη με αριθμό .../2024 απόφασης της δημοτικής επιτροπής της

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

αναθέτουσας αρχής, αφετέρου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, δυνάμει της προσβαλλόμενης, επιδιώκοντας δε ευλόγως τη διατήρηση της ισχύος της.

6. Επειδή, στις2024 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Εντούτοις, οι απόψεις αυτές δεν λαμβάνονται υπόψη ως εκπροθέσμως κατατεθείσες, καθώς η οριζόμενη στο άρθρο 365 παρ. 1 περ. β' του ν. 4412/2016 δεκαπενθήμερη προθεσμία περί διαβίβασης των απόψεων της αναθέτουσας αρχής εξέπνευσε στις2024 [σημειωτέον ότι το αρχείο με τίτλο «... προσφυγής (1)» που αναρτήθηκε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις2024 δεν περιέχει τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, οι οποίες εν τέλει αναρτήθηκαν με το αρχείο «... προδικαστική» στις2024].

7. Επειδή, **ο προσφεύγων με τον 1^ο λόγο της προσφυγής του υποστηρίζει** ότι η προσφορά του οριστικού αναδόχου τυγχάνει απορριπτέα λόγω της μη πλήρωσης του κριτηρίου της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, για την κάλυψη του οποίου επικαλείται συμβάσεις της ατομικής επιχείρησης «...» (όπως αποδεικνύεται και από τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης), στην οποία δεν έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ του ότι θα στηριχθεί. Ο παρεμβαίνων αρνείται τον εν λόγω ισχυρισμό.

8. Επειδή, οι κρίσιμοι όροι της διακήρυξης, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (ΣΤΕ 2287, 1647, 1440/2022), προβλέπουν τα εξής: **«2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς: α) κατά τη διάρκεια των ετών 2021-2022-2023 να έχουν εκτελέσει τουλάχιστον μία (1) σύμβαση συναφή με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης με δήμο ή με νομικό πρόσωπο δήμου, αξίας ίσης τουλάχιστον με το ...% του συνολικού ενδεικτικού προϋπολογισμού του τμήματος για το οποίο καταθέτει προσφορά ο οικονομικός φορέας... Για τον σκοπό αυτό, οι οικονομικοί φορείς θα δηλώσουν, καταρχάς με το ΕΕΕΣ ότι, διαθέτουν την ανωτέρω τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Στη συνέχεια, μετά την αποστολή της σχετικής πρόσκλησης, ο προσωρινός ανάδοχος θα προσκομίσει στην**

Αναθέτουσα Αρχή τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας. Για την κάλυψη της ανωτέρω προϋπόθεσης τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 “Στήριξη στην ικανότητα τρίτων / Υπεργολαβία” της παρούσης», «2.2.8 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων. 2.2.8.1 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά στα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται σε ικανότητες τρίτων, τότε ο τρίτος υποβάλλει χωριστό ΕΕΕΣ επί ποινή αποκλεισμού...», «2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2.2.9.1 και 2.2.9.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση... 2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσας, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ένυμο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το

επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα III το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986...», «2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα (Δικαιολογητικά κατακύρωσης) Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο... **B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: Για την περίπτωση Α Αντίγραφα των συμβάσεων...**» και «2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαραίτατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας...».

9. Επειδή, από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού και δη από την επισκόπηση της με αριθμό ... προσφοράς του παρεμβαίνοντος αποδεικνύονται τα εξής: Στο υποβληθέν ΕΕΕΣ του (βλ. το αρχείο με τίτλο «..._signed») απάντησε αρνητικά στο ερώτημα του Μέρους II.Γ αν βασίζεται σε ικανότητες άλλων οντοτήτων, στη συνέχεια δε και ως προς την πλήρωση του κριτηρίου της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας δήλωσε στο Μέρος IV.Γ αφενός τις συμβάσεις με τον ... από2022 έως2022 ύψους ... ευρώ και από2019 έως2021 ύψους ... ευρώ, αφετέρου τις συμβάσεις με την ... από2022 έως2023 ύψους ... ευρώ και από2023 έως2024 ύψους ... ευρώ, αντίστοιχα. Περαιτέρω, προσκόμισε την από2024 υπεύθυνη δήλωσή του (βλ. το αρχείο με τίτλο «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

..._signed»), στην οποία σημειώνει ότι: «η επιχείρηση ... (ΑΦΜ: ...), με ημερομηνία έναρξης .../.../2023, ξεκίνησε να λειτουργεί στις ...-...-2023. Προηγουμένως λειτουργούσε ως ατομική επιχείρηση με την επωνυμία ... (ΑΦΜ: ...). Ως εκ τούτου στο πλαίσιο επιβεβαίωσης της τεχνικής ικανότητας θα σας κατατεθούν συμβάσεις με την ατομική επιχείρηση, καθώς η τρέχουσα λειτουργεί ... περίπτωση». Επίσης, υπέβαλε το από2023 καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «...» [βλ. το αρχείο με τίτλο «... (Κωδικός Αριθμός Καταχώρησης ..., Ημερομηνία ...-...-2023) ...-...-2023-... (1)»], στο άρθρο 5 του οποίου αναφέρεται ότι: «Με την από .../.../2023 απόφαση της ... των μετόχων το κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά ... ευρώ με την έκδοση ... ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας ένα (1,00) ευρώ έκαστη, με εισφορά είδους ποσού ... ευρώ, σύμφωνα με την από ...-...-2023 έκθεση ... η οποία υποβλήθηκε προς δημοσίευση στο ΓΕΜΗ ταυτόχρονα με την ως άνω απόφαση της ... και καταβολή μετρητών ποσού ... ευρώ».

10. Επειδή, κατόπιν της με αριθ. πρωτ. .../... .2024 πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης της αναθέτουσας αρχής, που αναρτήθηκε αυθημερόν μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, κλήθηκε ο παρεμβαίνων να υποβάλλει εντός δέκα (10) ημερών τα αποδεικτικά μέσα κατ' άρθρο 2.2.9.2 της διακήρυξης. Στις2024 ο παρεμβαίνων κατέθεσε τα δικαιολογητικά κατακύρωσης αυτού, μεταξύ των οποίων και τις αναφερόμενες στο ΕΕΕΣ του συμβάσεις για την πλήρωση του κριτηρίου της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας.

11. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, δεν τίθεται ζήτημα στήριξης στις ικανότητες τρίτου φορέα με τη μορφή της δάνειας εμπειρίας, ώστε να απαιτείται η κατάθεση διακριτού ΕΕΕΣ, όπως εσφαλμένα υποστηρίζει ο προσφεύγων. Τούτο διότι, η ατομική επιχείρηση με την επωνυμία «...» προέβη σε διακοπή εργασιών στις2023 (βλ. την προσκομισθείσα με την παρέμβαση με αριθ. πρωτ. .../... .2024 βεβαίωση διακοπής εργασιών φυσικού προσώπου), με συνέπεια ως οργανωμένη οικονομική ενότητα πράγματων, δικαιωμάτων και πραγματικών σχέσεων και καταστάσεων (πρβλ. .../2009) να έχει παύσει να αποτελεί χωριστή οικονομική οντότητα που θα μπορούσε να μετάσχει, αυτοτελώς ή από κοινού με τον παρεμβαίνοντα, στον διαγωνισμό (ΔιοικΕφΧανίων 131/2022 ακυρ.). Ο λόγος δε για τον οποίο η ως άνω ατομική

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

επιχείρηση προέβη σε διακοπή εργασιών σχετίζεται με την εκ μέρους του ίδιου επιχειρηματία σύσταση της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «...» (βλ. το προεκτεθέν περιεχόμενο της συνοδευτικής του ΕΕΕΣ υπεύθυνης δήλωσής του), που έλαβε χώρα στις2023, με μοναδικό εταίρο-διαχειριστή τον ίδιο τον ... (βλ. το άρθρο 7 του υποβληθέντος ως δικαιολογητικού κατακύρωσης καταστατικού), ο οποίος εισέφερε στην εταιρία αυτήν σε είδος ποσό ... ευρώ, στο οποίο ανήλθε η καθαρή θέση της ατομικής επιχείρησής του, σύμφωνα με την από2023 έκθεση ... (βλ. το άρθρο 5 του καταστατικού σε συνδυασμό με την προσκομισθείσα με την παρέμβαση έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή εκτίμησης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της ατομικής επιχείρησης «...» κατά την ... 2023, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 4548/2018 και του ν. .../2022 με σκοπό την εισφορά σε είδος στην προαναφερθείσα ανώνυμη εταιρία). Ενόψει αυτών και αδιαφόρως του αν και υπό ποιους όρους προβλέπεται κατά νόμο η εισφορά σε είδος και η μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε ανώνυμη εταιρία, όπως προκύπτει και δεν αμφισβητείται, δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν κατέθεσε υπόμνημα εναντίον της παρέμβασης του οριστικού αναδόχου, με την εισφορά της ατομικής επιχείρησης στην ανώνυμη εταιρία ο παρεμβαίνων απέκτησε όχι μόνο πράγματα ή δικαιώματα, αλλά και πραγματικές καταστάσεις και σχέσεις, όπως τεχνογνωσία, οικονομικές και αναπτυξιακές προοπτικές, δίκτυο λειτουργίας, μεθόδους οργάνωσης, πίστη στις συναλλαγές, πελατεία, φήμη κ.λπ. (ΟλομΑΠ 7/2009, ΑΠ 1038/2009), με συνέπεια νομίμως να συνεκτιμώνται για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του παρεμβαίνοντος η εμπειρία και οι συμβάσεις που συνήψε η προκάτοχός της ατομική επιχείρηση (ΔιοικΕφΠατρών 107/2020 ακυρ.). Με λίγα λόγια, ορθά η αναθέτουσα αρχή, εξ απόψεως ουσιαστικών προσόντων συμμετοχής στον διαγωνισμό και για την αξιολόγηση της εμπειρίας της νεοϊδρυθείσας ανώνυμης εταιρίας του παρεμβαίνοντος (ΣτΕ ΕΑ 796/2008), έκρινε συνεκτιμητέα την εμπειρία της ατομικής επιχείρησης «...» και κατ' επέκταση παραδεκτή την προσφορά του. Κατά συνέπεια, **ο 1^{ος} λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος**, γενομένης δεκτής της παρέμβασης του οριστικού αναδόχου. Επισημαίνεται δε ότι η αναφερόμενη από τον προσφεύγοντα ad hoc απόφαση ΕΑΔΗΣΥ .../2022 ακυρώθηκε από την εδώ επικαλούμενη ΔιοικΕφΧανίων 131/2022 ακυρ.

12. Επειδή, ο προσφεύγων με τον 2^ο λόγο της προσφυγής του υποστηρίζει ότι η προσφορά του οριστικού αναδόχου τυγχάνει απορριπτέα λόγω της μη αναφοράς στην εγγυητική επιστολή συμμετοχής των επιμέρους τμημάτων του διαγωνισμού, για τα οποία υπέβαλε προσφορά. Από την πλευρά του ο παρεμβαίνων αντικρούει τη συγκεκριμένη αιτίαση.

13. Επειδή, για την επίλυση του ως άνω ζητήματος, οι κρίσιμοι όροι της διακήρυξης προβλέπουν ότι (η έμφαση προστέθηκε): «2.1.5 Εγγυήσεις. Οι εγγυητικές επιστολές των παραγράφων 2.2.2 (εγγύηση συμμετοχής) και 4.1.(εγγύηση καλής εκτέλεσης) εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α'13) , που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού . Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα. Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου. **Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία**

λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης», «2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής. 2.2.2.1. Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής, που αντιστοιχεί στο ...% επί του ενδεικτικού προϋπολογισμού (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), (άρθρο 72 παρ.1α του Ν.4412/16) ως κατωτέρω: ΤΜΗΜΑΤΑ-ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ (σε €)-ΠΟΣΟ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (σε €)-ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ ΤΜΗΜΑ 1: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 2: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 3: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 4: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 5: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 6: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 7: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 8: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 9: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά. ΤΜΗΜΑ 10: ...-...-... ευρώ & ... λεπτά...».

14. Επειδή, από την επισκόπηση της με αριθμό ... προσφοράς του παρεμβαίνοντος προκύπτει ότι αυτός υπέβαλε, μεταξύ άλλων, το με αριθμό .../... .2024 γραμμάτιο ... του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ύψους ... ευρώ (βλ. το αρχείο με τίτλο «...») ως εγγύηση συμμετοχής διεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 για τον επίμαχο διαγωνισμό, ο οποίος θα διεξαχθεί στις2024 με σκοπό την «...» σε συνέχεια της με αριθμό .../2024 διακήρυξης.

15. Επειδή, η ως άνω εγγυητική επιστολή συμμετοχής που κατέθεσε με την προσφορά του ο παρεμβαίνων τυγχάνει σύννομη και σύμφωνη με τις απαιτήσεις της διακήρυξης και του νόμου, δεδομένου ότι δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία ως προς το αντικείμενό της που προσδιορίζεται επαρκώς από τα προεκτεθέντα στοιχεία που περιέχονται στο σώμα αυτής, ούτε και για την αιτία έκδοσής της (ΔιοικΕφΘεσσαλονίκης 535/2023 ακυρ.), που αφορά τη συμμετοχή του παρεμβαίνοντος στα τμήματα 1, 2, 3, 8 και 9 του διαγωνισμού, όπως προκύπτει και από το υποβληθέν ΕΕΕΣ του (βλ. το αρχείο με τίτλο

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

««..._signed»), αντιστοιχεί δε στο ...% επί της καθαρής αξίας των τμημάτων αυτών κατ' άρθρο 2.2.2.1 της διακήρυξης. Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη η αποδιδόμενη από τον προσφεύγοντα πλημμέλεια εναντίον της εγγυητικής επιστολής του παρεμβαίνοντος ως προς τη μη αναγραφή των τμημάτων του διαγωνισμού, στα οποία συμμετείχε ο παρεμβαίνων (πρβλ. ΔιοικΕφΑθηνών 143/2021 αναστ.), διότι τούτο δεν προβλέπεται ρητά σε κανένα σημείο της διακήρυξης και δη στο άρθρο 2.1.5 αυτής, αλλά ούτε και στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016, στην παρ. 1 του οποίου απλώς γίνεται λόγος μόνο για τον υπολογισμό του ύψους της εγγύησης συμμετοχής επί της εκτιμώμενης αξίας των προσφερόμενων τμημάτων της σύμβασης και όχι βεβαίως για την υποχρέωση αναγραφής των τμημάτων αυτών στο σώμα της εγγυητικής επιστολής. Επομένως, **ο 2^{ος} λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος**, γενομένης δεκτής της παρέμβασης του οριστικού αναδόχου.

16. Επειδή, **ο προσφεύγων με τον 3^ο λόγο της προσφυγής του** υποστηρίζει ότι τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του παρεμβαίνοντος παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις που θα έπρεπε να οδηγήσουν την αναθέτουσα αρχή στη μη αποδοχή τους και την απόρριψη της προσφοράς του. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, ο παρεμβαίνων δεν προσκόμισε α. φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτει τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, όπως επίσης και υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τους ... στους οποίους οφείλει να καταβάλει εισφορές, β. πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο και γ. δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης (...). Ο παρεμβαίνων αρνείται τους εν λόγω ισχυρισμούς.

17. Επειδή, για την επίλυση των ως άνω ζητημάτων, οι κρίσιμοι όροι της διακήρυξης προβλέπουν ότι (η έμφαση προστέθηκε): «2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: ...2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και

δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση. Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2.2.3.2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Δεν αποκλείεται ο οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού... 2.2.3.5. Αποκλείεται, επίσης, οικονομικός φορέας από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει (αμιγώς εθνικός λόγος αποκλεισμού). Ο εν λόγω αποκλεισμός τίθεται μόνο εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ... € χωρίς ΦΠΑ. Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω ... η συνολική εκτιμώμενη αξία ανέρχεται στο ποσό των ... € χωρίς Φ.Π.Α. και ως εκ τούτου οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς απαιτείται να λάβουν υπόψη τους τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού. Οι υποχρεώσεις της παρούσης αφορούν τις ... εταιρείες που υποβάλλουν προσφορά αυτοτελώς ή ως μέλη ένωσης ή που συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο άλλου νομικού προσώπου που υποβάλλει προσφορά ή νομικά πρόσωπα της αλλοδαπής που αντιστοιχούν σε ... εταιρεία», «2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας. Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση

ορίζεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α΄ του ν. 4412/2016... **Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού [ισχύει, κατά περίπτωση, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα Οικονομικούς Φορείς]...», «2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ΄ της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016... 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα (Δικαιολογητικά κατακύρωσης) Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο... Β. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω... β) για την παράγραφο 2.2.3.2 πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν: i) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση (α) αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε. ii) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων προς τους ... της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α΄ πιστοποιητικό εκδιδόμενο από τον e-ΕΦΚΑ. **Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς θα πρέπει να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση αναφορικά με τους ... (στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα αφορά ... ασφάλισης) στους οποίους οφείλει να καταβάλει εισφορές... στ) για την παράγραφο****

2.2.3.5, τίθεται μόνο εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ... € χωρίς ΦΠΑ. Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω ... η συνολική εκτιμώμενη αξία ανέρχεται στο ποσό των ... € χωρίς Φ.Π.Α. και ως εκ τούτου οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς απαιτείται να λάβουν υπόψη τους τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού, δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών, που καθορίζονται κατωτέρω, **εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ... εταιρία ή νομικό πρόσωπο στη μετοχική σύνθεση του οποίου συμμετέχει ... εταιρεία ή νομικό πρόσωπο της αλλοδαπής που αντιστοιχεί σε ... εταιρεία** (πλην των περιπτώσεων που αναφέρθηκαν στην παρ. 2.2.3.5 της παρούσας ανωτέρω). Συγκεκριμένα, προσκομίζονται: i) Για την απόδειξη της εξαίρεσης από την υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών τους κατά την περ. α) της παραγράφου 2.2.3.5 βεβαίωση του αρμοδίου Χρηματιστηρίου. ii) Όσον αφορά την εξαίρεση της περ. β) της παραγράφου 2.2.3.5, για την απόδειξη του ελέγχου δικαιωμάτων ψήφου υπεύθυνη δήλωση της ελεγχόμενης εταιρείας και, εάν αυτή είναι διαφορετική του προσωρινού αναδόχου, πρόσθετη υπεύθυνη δήλωση του τελευταίου, στις οποίες αναφέρονται οι επιχειρήσεις επενδύσεων, οι εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων/ενεργητικού ή κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, ανά περίπτωση και το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχουν στην ελεγχόμενη από αυτές εταιρεία. Οι υπεύθυνες αυτές δηλώσεις συνοδεύονται υποχρεωτικά από βεβαίωση ή άλλο έγγραφο από το οποίο προκύπτει ότι οι ελέγχουσες τα δικαιώματα ψήφου εταιρείες είναι εποπτευόμενες κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.3.5. **iii) Δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών του προσωρινού αναδόχου:** -Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, που να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του. -Αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς. Ειδικότερα: -Όσον αφορά στις εγκατεστημένες στην Ελλάδα ανώνυμες εταιρείες υποβάλλεται πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές τους είναι ονομαστικές και αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών

κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς... β) εφόσον δεν έχουν υποχρέωση ονομαστικοποίησης μετοχών ή δεν προβλέπεται η ονομαστικοποίηση των μετοχών, προσκομίζουν: i) βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου. Για την περίπτωση μη πρόβλεψης ονομαστικοποίησης προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου, ii) έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση προσώπων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου, iii) εάν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, προσκομίζεται σχετική κατάσταση προσώπων, που κατέχουν τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου, σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν τα πρόσωπα αυτά είναι γνωστά στην εταιρεία. Σε αντίθετη περίπτωση, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που δεν είναι γνωστά τα ως άνω πρόσωπα, η δε αναθέτουσα αρχή δεν διαθέτει διακριτική ευχέρεια κατά την κρίση της αιτιολογίας αυτής. Όλα τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να είναι επικυρωμένα από την κατά νόμον αρμόδια αρχή του κράτους της έδρας του υποψηφίου και να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική. Ελλείψεις στα δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών συμπληρώνονται κατά την παράγραφο 3.1.2 της παρούσας. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς, εάν στη διαδικασία συμμετέχει εξωχώρια εταιρεία από "μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα" κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του ν. 4172/2013, καθώς και από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του ως άνω Κώδικα, κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005... Β. 2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης... **Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού**

Υλικού ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.Μ.Η. των ως άνω Επιμελητηρίων...» και «3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση (“προσωρινό ανάδοχο”), μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής... Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν».

18. Επειδή, από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού αποδεικνύεται ότι, κατόπιν της με αριθ. πρωτ. .../... .2024 πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης της αναθέτουσας αρχής, ο παρεμβαίνων κατέθεσε στις2024 τα αποδεικτικά μέσα κατ’ άρθρο 2.2.9.2 της διακήρυξης, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται τα εξής: Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.2 της διακήρυξης, το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο με χρόνο ισχύος από2024 έως2024 (βλ. το αρχείο με τίτλο «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ») και το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας με χρόνο ισχύος από2024 έως2025 (βλ. το αρχείο με τίτλο «ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ»). Για την απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας του άρθρου 2.2.4 της διακήρυξης, το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 γενικό

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

πιστοποιητικό της υπηρεσίας ΓΕΜΗ του ..., στο οποίο αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η εταιρία συστάθηκε στις2023, οπότε και εγγράφηκε στο ΓΕΜΗ (βλ. το αρχείο με τίτλο «...»).

19. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 104 του ν. 4412/2016 με τίτλο «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής - Οψιγενείς μεταβολές»: *«1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης».*

20. Επειδή, με την απόφαση ΣτΕ Ολ. 2325/2023 κρίθηκε ότι η διάταξη του άρθρου 104 παρ. 1 του ν. 4412/2016, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το ν. 4782/2021, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με τις λοιπές διατάξεις του ν. 4412/2016, έχει την έννοια ότι ο προσωρινός ανάδοχος, όταν καλείται σύμφωνα με το άρθρο 103 του ίδιου νόμου να υποβάλει προς έλεγχο στον αναθέτοντα φορέα τα αναφερόμενα στο άρθρο 80 δικαιολογητικά, από τα οποία πρέπει να αποδεικνύεται αφενός η μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού και αφετέρου η συνδρομή των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στη διακήρυξη, υποχρεούται να προσκομίζει τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την πλήρωση των προϋποθέσεων της διακήρυξης σε δύο, σωρευτικώς, χρονικά σημεία, ήτοι τόσο κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του όσο και κατά τον μεταγενέστερο χρόνο που προηγείται της οριστικής κατακύρωσης.

21. Επειδή, με την απόφαση ΣτΕ Ολ. 211/2024 κρίθηκε ότι, κατά την έννοια του άρθρου 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει μετά τη διαμόρφωσή του με το άρθρο 43 του ν. 4782/2021, σε περίπτωση κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή διαπιστώσει, κατόπιν ελέγχου των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, ελλείψεις που επάγονται απόρριψη του οικείου φακέλου, υποχρεούται να καλέσει τον αναδειχθέντα προσωρινό ανάδοχο, όπως καλύψει τις ελλείψεις των εν λόγω δικαιολογητικών –είτε με την υποβολή μη υποβληθέντος, εντός της αρχικώς ταχθείσας προθεσμίας, δικαιολογητικού είτε με τη συμπλήρωση (ή επανυποβολή) ελλιπών δικαιολογητικών, που είχαν μεν αρχικώς υποβληθεί, αλλά δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις της διακήρυξης– εντός

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης ή της οριζόμενης από την αναθέτουσα αρχή κατόπιν αποδοχής σχετικού ρητού αιτήματος του προσωρινού αναδόχου. Η τήρηση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής της διαδικαστικής αυτής υποχρέωσης, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού της αποφυγής αδικαιολόγητων –χάριν επιτυχούς έκβασης των διαγωνιστικών διαδικασιών– αποκλεισμών προσωρινών αναδόχων, είναι καταρχήν θεμιτή, έχουσα ως αποτέλεσμα την παραμονή περισσότερων διαγωνιζομένων στη διαγωνιστική διαδικασία, την ύπαρξη μεγαλύτερου ανταγωνισμού και την επίτευξη του βέλτιστου διαγωνιστικού αποτελέσματος. Ο σκοπός αυτός, άλλωστε, συμβάλλει και στην υλοποίηση των σκοπών του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, οι οποίοι συνίστανται στη διασφάλιση του ανοίγματος των διαδικασιών διαγωνισμού στον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό (πρβλ. ΔΕΕ απόφαση της 02.06.2016, Pizzo, C-27/15, σκ. 27). Η κατά τα ανωτέρω, όμως, υποβολή ή συμπλήρωση ελλείψεων των δικαιολογητικών, μετά από εκ νέου κλήση του αναδειχθέντος προσωρινού διαδόχου, δεν δύναται να μεταβάλει τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως καθορίζονται στη διακήρυξη, ούτε τον χρόνο συνδρομής των όρων αυτών, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 79 και 104 του ν. 4412/2016 ή τα ειδικότερα οριζόμενα στη διακήρυξη, ούτε άλλωστε να θεραπεύσει παραλείψεις οι οποίες, κατά τους ρητούς όρους της διακήρυξης, συνεπάγονται υποχρεωτικώς τον αποκλεισμό του υποψηφίου, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει. Υπό την έννοια αυτή, η διάταξη του άρθρου 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016 ερμηνευόμενη δηλαδή ως θέτουσα μεν, καταρχήν, ως διαδικαστική προϋπόθεση για τον αποκλεισμό προσωρινού αναδόχου, την προηγούμενη υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να τον καλέσει να προσκομίσει εντός τασσόμενης προθεσμίας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, που παρέλειψε να προσκομίσει εντός της αρχικώς ταχθείσας προθεσμίας, ή να συμπληρώσει υποβληθέντα ελλιπή δικαιολογητικά, χωρίς όμως να στερεί από την αναθέτουσα αρχή την αρμοδιότητα να εκτιμήσει, κατά περίπτωση, αν υπό το πρίσμα των ειδικών όρων που περιέχει η διακήρυξη, με την υποβολή των ελλিপών ή ελλειπόντων δικαιολογητικών τροποποιείται ανεπιτρέπτως το περιεχόμενο της προσφοράς, δεν παραβιάζει τις αρχές που εφαρμόζονται στις

διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, οι οποίες διατυπώνονται στο άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, και στις οποίες συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και της αναλογικότητας και, επομένως, δεν αντίκειται στην Οδηγία αυτή (πρβλ. απόφαση ΔΕΕ της 11.5.2017, Archus and Gama, C-131/2016, σκ. 37) ούτε στο Σύνταγμα ή σε άλλες διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος.

22. Επειδή, εν προκειμένω, ο παρεμβαίνων προσκόμισε το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 γενικό πιστοποιητικό της υπηρεσίας ΓΕΜΗ του ..., από το οποίο αποδεικνύεται ότι η εταιρία του συστάθηκε στις2023, οπότε και εγγράφηκε στο ΓΕΜΗ, ενώ αναφέρεται ότι έχουν λάβει χώρα δύο τροποποιήσεις του καταστατικού στις2023 και στις2023, αντίστοιχα. Με τον τρόπο αυτόν κατόρθωσε να αποδείξει την καταλληλότητά του για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας κατ' άρθρο 2.2.4 της διακήρυξης, δεδομένου ότι το ως άνω πιστοποιητικό καλύπτει τόσο τον χρόνο υποβολής της προσφοράς (... .2024), καθώς δεν μεσολάβησε κάποια άλλη μεταβολή από τη σύσταση μέχρι τον χρόνο αυτόν, πέραν των προεκτεθεισών τροποποιήσεων, όσο και τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συνεπώς, **η υπό β' αιτίαση του 3^{ου} λόγου της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη**, γενομένης δεκτής της παρέμβασης του οριστικού αναδόχου.

23. Επειδή, ούτε με τα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στη με αριθμό ... προσφορά του, αλλά ούτε και στον φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης, υπάρχει κάποιο δικαιολογητικό που να καλύπτει την απαίτηση του άρθρου 2.2.3.2 της διακήρυξης κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του παρεμβαίνοντος (... .2024). Ειδικότερα, για την απόδειξη της εν λόγω απαίτησης, προκύπτει ότι υπέβαλε αφενός το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο, αφετέρου το με αριθ. πρωτ. .../... .2024 αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, τα οποία καλύπτουν μόνο τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αλλά όχι τον χρόνο υποβολής της προσφοράς. Ενόψει αυτών, **η υπό α' αιτίαση του 3^{ου} λόγου της προσφυγής πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή** και να κληθεί ο παρεμβαίνων, κατόπιν πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής κατ' άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και άρθρο 3.2 της διακήρυξης, να προσκομίσει αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο και αποδεικτικό

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

ασφαλιστικής ενημερότητας, που να καλύπτουν τον χρόνο υποβολής της προσφοράς (... .2024), απορριπτομένης της παρέμβασης του οριστικού αναδόχου.

24. Επειδή, επιπρόσθετα, ο παρεμβαίνων δεν προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υπεύθυνη δήλωση αναφορικά με τους ..., όπως απαιτείται στο άρθρο 2.2.3.2 περ. ii της διακήρυξης (βλ. και άρθρο 2.2.9.2 Β.1 β'), ούτε δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης ή εξαίρεσης από την ονομαστικοποίηση μετοχών για την απόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.5 της διακήρυξης (βλ. και άρθρο 2.2.9.2 Β.1 στ'), αντίστοιχα. Ενόψει αυτών, **οι σχετικές αιτιάσεις του 3^{ου} λόγου της προσφυγής πρέπει να γίνουν εν μέρει δεκτές** και να κληθεί ο παρεμβαίνων κατόπιν πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, κατ' άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και άρθρο 3.2 της διακήρυξης, να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση αναφορικά με τους ..., η οποία αρκεί να καλύπτει τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (πρβλ. ΑΕΠΠ 218/2017), καθώς και τα δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών της διακήρυξης, που να καλύπτουν τόσο τον χρόνο υποβολής της προσφοράς όσο και τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (ΔιοικΕφΠειραιώς 477/2023 ακυρ.), απορριπτομένης της παρέμβασης του οριστικού αναδόχου.

25. Επειδή, βάσει των ανωτέρω, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή και εν μέρει δεκτή η παρέμβαση, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη κατά το μέρος που με αυτήν έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του παρεμβαίνοντος (σκ. 23), να κληθεί αυτός προς προσκόμιση των ελλειπόντων δικαιολογητικών κατ' άρθρο 103 του ν. 4412/2016 και 3.2 της διακήρυξης (σκ. 23-24) και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στον προσφεύγοντα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή και εν μέρει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη και αναπέμπει την υπόθεση στην αναθέτουσα προκειμένου να καλέσει τον παρεμβαίνοντα, κατ' άρθρο 103 του ν. 4412/2016 και 3.2 της διακήρυξης, προς προσκόμιση των ελλειπόντων δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατά το σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αριθμός απόφασης: 172 / 2025

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 17 Ιανουαρίου 2025 και εκδόθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2025 στην Αθήνα.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΛΙΚΗ ΜΑΡΚΑΚΗ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΙΑΝΟΣ**